
SZAKMAI MŰHELY

MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ KALLÓDÓ IFJÚSÁGOT MENTŐ MISSZIÓ RÁCKERESZTÚRI DROGTERÁPIÁS OTTHONA

ERDŐS ESZTER* – NERADA MÁTYÁS

MRE KIMM Ráckeresztúri Drogrterápiás Otthon

2465 Ráckeresztúr, Rákóczi Ferenc utca 45.

(Beérkezett: 2006. január 15.; elfogadva: 2006. január 28.)

ELŐZMÉNYEK

A Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió 1983-ban alakult. Az első években Budapesten tartottunk tanácsadó, lelkipozozói alkalmakat, bibliaórákat kallódó, főként drogfogyasztó fiatalok számára. A budapesti munka, valamint külföldi szakmai tapasztalatok alapján – és alapvetően az igényekre reagálva – 1986-ban jött létre a Ráckeresztúri Drogrterápiás Otthon kábítószeres fiatalok gyógyítására, kezelésére, érdekképviseletére és segítésére. A Drogrterápiás Otthon bentlakásos, hosszú távú terápiás kezelést nyújt azoknak a kábítószer-fogyasztó fiataloknak, akik motiváltak a változásra és önként vállalják a kezelést.

CÉLOK

Az Otthon magát drogmentes közösségként értelmezve szakmai és emberi segítséget nyújt a jelentkezőknek, azzal a céllal, hogy a lakók saját életdöntésük alapján, a munkatársi kör és a terápiás közösség támogatásával megszabadulhassanak a kábítószer szenvedélybetegségéből. Célunk nemcsak drogmentes, de önhordozó, teljes értékű, szermentes életveze-

* Levelező szerző. E-mail: kimm@freemail.hu

tés kialakítása. Egy új életformát megtanulni nem könnyű. Integrálódni a terápiás otthonba sok kihívást és önvizsgálatot igényel. Ezt azzal segítjük, hogy minden olyan készséget, képességet megtanítunk, amelyekkel a hozzánk fordulóknak győzhetnek, és úgy alakítjuk a környezetet, hogy ezek megtalálhatóak és tanulhatóak legyenek.

A drogfüggőséget olyan betegségnek és rabsági helyzetnek tartjuk, mely az ember egész egzisztenciáját érinti, s messze túlmutat a drog biokémiai hatásmechanizmusain. A drogprobléma nem egyetlen meghatározója a drogos személyiségének, hanem jelzést ad arról, hogy a személyiség beteg. Ha csupán „leszoktatjuk”, méregtelenítjük, de nem tanul teljesen új életvitelt, akkor csak időlegesen segítettünk. Egy ember élete több, mint hogy drogokat használ, a test és lélek gyógyulása – s így gyógyítása is – elválaszthatatlan egymástól.

Hitünkben és a narkomániára vonatkozó tapasztalatainkból következik, hogy a drogterápiát Isten szabadító evangéliuma, a szakmai ismeretek és tapasztalatok egésze, illetve az emberiség és a szeretet kötelező parancsa egységében látjuk, és így kívánjuk végezni a terápiás közösség keretein belül.

TEVÉKENYSÉG

A terápiás kapcsolat az előgondozással kezdődik. Vizsgáljuk a jelentkező kezelésre szorultságát, keressük és segítjük a motivációt, és átadunk minden információt a terápiára vonatkozóan.

A terápiás szerződés 14 hónapra szól. A program próbaidőből, majd három egymásra épülő fázisból áll, amelyeket negyvenöt napos kiléptetési szakasz zár le.

Az első hónap után – a próbaidő lezárásakor – minden lakó mentort kap a munkatársi körből, aki a terápia alatt legszemélyesebb segítője, támogatója és érdekvédője. A lakók a kompetenciák elsajátításával lépnek előre a terápiás szakaszokban, és egyre összetettebb és felelősségteljesebb feladatokat kapnak. A terápia végén járó lakók feladata a napi összejövetelek szervezése, a folyamatok megfigyelése, irányítása, döntéshozatal a rájuk háruló feladatokban és a hatékony kommunikáció biztosítása.

A stáb feladata, hogy biztonságot nyújtó háttérként működjön, miközben összes tudását átadja a lakóknak, és segít nekik jó döntéseket hozni.

A terápia alappillérei:

- Keresztyén program. Az Otthon létrehozói és működtetői keresztyén emberek. Az Otthon keresztyén programja a munkatársak ter-

mészetes életvitelét és értékrendjét tükrözi. A vallási hovatartozás vagy életgyakorlat azonban természetesen nem feltétele sem a felvételnek, sem a programban maradásnak. A keresztyén hit a nagy lehetőség, de nem kötelezvény.

- Az önsegítő elemek hangsúlyosak. A szenvedélybeteg akkor gyógyul meg, ha önmagát sikerül meggyőznie, ezért a terápia arról szól, hogy ebben segítünk nekik. A drogosok kezelésében tehát törekszünk a motivációt támogató önsegítő elemek minél hangsúlyosabb alkalmazására.
- Foglalkoztatás, munkaterápia, amely elsősorban a házi- és ház körüli munkákban, a kert művelésében és az asztalosműhelyben valósul meg. Úgynevezett technikai személyzet nincs.
- Azt gondoljuk, hogy a szenvedélybetegség megfogalmazható a kapcsolatok betegségeként is, és a család betegségeként is. A terápia fontos része a családmódel, melyben a tevékenység, ami az Otthonon belül folyik, hasonlít egy család életéhez. A szerepeken, a struktúrákon keresztül a terápia többek között azt kívánja bemutatni és gyakoroltatni, hogy miként szerveződik a társadalom egy-egy kisebb egysége, közössége.
- Erősen strukturált közösségi élet mint életforma-műhely. A közösségi programok keretében egyéni és csoportos beszélgetések történnek. Egyéni beszélgetés alatt értjük a négy szemközti beszélgetéseket, melyet elsősorban a mentor, az intézeti lelkész, az otthonvezető vagy a pszichiáter folytat a lakóval. A beszélgetések (s az általuk megvalósuló kapcsolat) célja a feltárás, az érzelmi támogatás, az önismeret elmélyítése és természetesen a gyógyulás segítése. Csoportos közösségi programok alatt értjük a reggeli, délutáni és esti találkozásokat, melyek egyben a napok szerkezetét is megadják. Délutánonként heti órarend szerinti csoportfoglalkozások vannak: bibliaóra, szemináriumok (témacentrikus beszélgetés), lakótársi megbeszélések (önsegítő csoport), lakógyűlés (nagy csoport), visszaesést megelőző csoport (önsegítő csoport), alkalmi csoportok (konfliktuskezelő csoport, problémamegoldó ülések stb.), önismereti csoportok és sportfoglalkozások.
- A napot az esti áhítat és az azt követő esti találkozás zárja le. Vasárnap istentiszteletre megyünk. Hétfvégén van kimenő, illetve ilyenkor közös kirándulásokat, uszodai programokat is szervezünk.

A terápiás koncepció fő gondolata az emberi értékek bemutatása és átadása. Legfőbb érték a szeretet, tisztelet és elfogadás, melyeket a stáb közvetít a lakóknak.

Ami a rendszert hatékonyá teszi:

- megosztása minden tudásnak,
- felvállalása és felvállalhatósága minden érzésnek,
- a személyes gondoskodás megjelenése a lakó-lakó közötti kapcsolatban,
- a vállalt feladatok ellenőrzésének és a visszajelzéseknek tiszteletet tükröző eljárása és módja,
- a fejlődés nyomon követhetősége,
- a terápia egyénre szabottságának tág alkalmazása.

A terápiás folyamat és program a következő kompetenciák elsajátítását célozza:

- kezdeményezőkézség,
- empátiás készség,
- megfelelő önkifejezés,
- programokon való aktív részvétel,
- mások bátorítása,
- tervezőképesség,
- következetesség,
- objektivitás,
- megbízhatóság, szavahihetőség,
- energikusság, lelkesedés,
- problémamegoldó (döntéshozó) képesség,
- társas érintkezés,
- csapatmunka,
- napi tevékenység strukturálása,
- strukturált tevékenység végrehajtása,
- konfliktuskezelés képessége,
- segítségkérés,
- pontos énkép,
- tanultak átadásának képessége,
- visszajelzés elfogadása (az érzelmek kezelésének képessége),
- hatékony kommunikációs képesség,
- az utókezeléshez reális célok kitűzése,
- pozitív, tiszteletet tükröző kommunikáció.

Aki sikerrel elvégzi a programot, képes önreflexivitásra, munkahelye és lakhatása megoldott, közvetlen hozzátartozóival lehetőség szerint hordozó viszonyt alakított ki, kapcsolatot talált a helyi gyülekezettel vagy más támogató környezettel.

A hosszú távú absztinencia megtartása érdekében a terápiás idősza-

ket követően Budapesten minden lakónknak lehetőséget biztosítunk az utógondozásban való részvételre. Ebben a csoportban lehetőség van a terápiás időszak alatt elsajátított tervek megvalósítása és gyakorlása során felvetődő nehézségek végiggondolására, módosítására, szükség szerint új stratégiák kidolgozására.

JÖVŐKÉP

A közelmúltban felépült a KIMM új Otthona, mely minden szempontból megfelel a kor igényeinek és az előírásoknak. Lehetőség nyílt a terápiában részt vevők létszámának növelésére. Ezzel párhuzamosan átdolgoztuk terápiás programunkat. A korábban alkalmazott modellhez képest még erőteljesebben elmozdultunk az önsegítő elemek hangsúlyos alkalmazása felé. Alapvető változás, hogy a létszám emelkedésével a nagy csoportra jellemző dinamikák működni kezdtek a terápiás közösségben.

Mindezek a változások – az új ház, az emelkedő létszám, a megváltozott terápiás manuál, az elő- és utógondozás kiszervezése, a hozzátartozói csoport intenzívebb működtetése és a szülők fokozottabb bevonása a terápiás kezelésbe – fontos állomások a KIMM állandó megújulásában.

NÉVJEGY

Magyarországi Református Egyház Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió
Ráckeresztúri Drogterápiás Otthon

Bekerülés az Otthonba: a felvételt és az előgondozást a Válaszút Iroda végzi. Hétköznap 8–17 óra között lehet jelentkezni.

Cím: 1122 Budapest, Krisztina krt. 5.

Telefon: (0036) 1 224-01-22

Mobil: (0036) 30 639-53-62 (éjjel-nappal)

E-mail: valaszutiroda@freemail.hu

Drogterápiás Otthon

Cím: 2465 Ráckeresztúr, Rákóczi Ferenc utca 45.

Telefon: (0036) 25 522-101

Telefax: (0036) 25 522-100

Mobil: (0036) 20 914-13-39

E-mail: kimm@freemail.hu

Internet: www.kimm.hu